

det saakaldte frie Fattigvæsen maa blive ordnet ved Lov om „Understøttelseskasjer“, der har afholdt det fra at foreslaa større og mere indgribende Forandringer paa flere Punkter i Lovforslaget, og dets Stilling til Loven vil altsaa være en anden, saafremt der, hvad man dog ikke venter, skulde vise sig uoverstigelige Vanskeligheder for Gjennemførelsen af hint Lovforslag.

Som Følge heraf ere de foreslaaede Ændringer ikke mange og heller ikke af nogen mere indgribende Betydning; Lovforslaget beholder i det Væsentlige Karakteren af at være en Samling af de hidtil meget prædte Bestemmelser om den offentlige Fattigforsørgelse. Nebenfor skulle de forskellige Underafdelinger, hvori Udvalget har delt sig, knytte nogle Bemærkninger til de Punkter, hvortil de have foreslaaet Ændringer, idet vi sondre Fremstillingen efter Lovforslagets enkelte Kapitler.

Til Kap. 1.

Flerparten tror, at Forholdet mellem Faderen og hans uægte Barn eller dennes Opdragere, angaaende den ham paahvilende Forsørgelsespligt, ikke sjelden giver Anledning til velgrundede Klager. Mange Tilfælde er det altfor let for ham ganske at unddrage sig Opfyldelsen af denne Pligt t. Ex. ved Bortreise; men selv hvor dette ikke sker, staa de idømte Bidrag som oftest i et stort Misforhold til, hvad Opdragelsen virkelig koster, ligesom endelig det uægte Barn intet Krav har i Faderens Dødsbo. Disse Omstændigheder gjøre, at Opdragelsesbyrden lægges over enten paa Moderen eller Fattigvæsenet i en Mængde Tilfælde, hvor den vedkommende Fader eller hans Bo havde Evne til at tage sin Del deraf. Flerparten antager, at der kan gives mere tilsvarende Regler for Underholdningsbidragenes Idømmelse, Størrelse, Inddrivelse m. m. end de nu gjældende, og det henstiller derfor til Ministeriet at være betænkt paa at fremlægge et Lovforslag herom maaske i næste Samling. For imidlertid at raade Bod paa disse Ulemper, forsaavidt angaar Fattigvæsenet, og forsaavidt dette kan ske ved selve Fattigloven, har Udvalget stillet Ændringerne under Nr. 1, 2, 3 og 4.

Udvalgets Flerpart kan ikke erkjende den Grundtanke, hvorpaa Lovforslagets § 12 er bygget, for at være rigtig. Det antager, at den retslige Pligt for Faderen til at forsørge sit Barn ikke kan udstrækkes over det Tidspunkt, da hans Ret til Indflydelse paa dets Handlemåde juridisk ophører. Det er derfor af den Formening, at man ikke tør bygge nogen almindelig Lovregel om gjenfaldig Forsørgelse paa det Retsforhold, som bestaar mellem Forældre og Børn. Det hævder derimod, at den paa Familieforholdet grundede Forsørgelsespligt ikke bør gaa længere end til selve Familielivets juridiske Grændse, altsaa til det

Dieblit, da Sønnen gaar over fra at være Barn og bliver Statsborger med det 18de Aar.

Spørgsmaalet om en saadan uvidet Forsørgelsespligt flydende praktiske Vanskeligheder, skal her kun berøres nogle, som det forekommer Flerparten, temmelig vigtige. Der skal da først gjøres opmærksom paa, at individuelle Omstændigheder ofte ville retfærdiggjøre en Negtelse af Understøttelse af Fader til Søn eller omvendt; t. Ex., naar Faderen har anvendt mere paa sin Søn, end han strengt taget kan forsvare overfor sine andre Børn, eller omvendt, naar en Søn enten paa alle Maader er bleven tilfreds af Faderen, som maaske har givet sine andre Børn Alt, hvad han eiede, eller Sønnen kun har ganske lidt mere, end hvad han selv behøver, og Faderen maaske er henfalden til Drif; Sønnen vilde kun ødelægge sig selv uden at hjælpe Faderen. Hovedsagen ved de praktiske Vanskeligheder er dog formentlig den, at Lovreglen vil lægge en Byrde paa de mindre Bemidlede til Fordel for de kommunale Skatteydere i Almindelighed. Det skal villigt indrømmes, at der af og til findes Exempler paa, at Forældre overlade deres Børn den Siendom, de selv have eiet, og at de senere maa ty til Fattigvæsenet, der saa maa supplere det Manglende i Ustægten. Ved Siden heraf maa det dog hævdes, at i mangfoldige af disse Tilfælde er der ingen Læste om at bedrage det Offentlige, ja, i mange er der endog ikke handlet imod Fattigvæsenets Interesser. Naar gamle Folk t. Ex. overdrage et lille Hus med eller uden Have til et Barn mod Husly for Livstid, Overtagelse af Gæld og en utilstrækkelig Ustægt, da kan det ikke uden videre siges, at her foreligger et af de ovennævnte Tilfælde; thi Siendommen var for lille til at kunne ernære de Gamle, naar de ikke selv kunne hjælpe med, og Huset kan godt være betalt efter sin Værdi, uagtet Forældrene maa ty til Fattigvæsenet. Havde dette modtaget, baade Huset og de Gamle, vilde Tilskudet ofte være blevet lige stort. Maa saaledes de fleste Smaafolk, der overdrage deres Siendomme til Børnene og senere ty til Fattigvæsenet, holdes udenfor Begrebet „forsættelige Bedragerer“, bliver disses Tal overmaade lille. Flerparten maa imidlertid formene, at det netop nærmest vilde blive disse Smaafolk, der fortrinnsvis vilde rammes af Lovreglens Virkninger, og der vilde saaledes blive lagt en betydelig Byrde paa de mindre Bemidlede til Fordel for de kommunale Skatteydere. I de ganske enkelstaende Tilfælde, hvor velstaende Folk negte deres Forældre eller Børn Hjælp, vil det i Reglen findes, at Negtelsen hviler paa gyldige individuelle Grunde.

Overfor disse praktiske Vanskeligheder kan Flerparten ikke finde sig betrygget ved den formilende Bestemmelse, at Overøvrigheden skal idømme Underholdningspligten og Størrelsen af Bidraget. Thi Amtmanden er nødt til at hente de Oplysninger, hvorefter han skal dømme, hos de samme